

Source : ประชาธิรัฐ

Date : ๖ ๑ ม.ค. ๒๕๕๑ Page :

No : 51008157

40

‘เจ้าฟ้าหญิง’ พูดงาน เพื่อความสุขประชาชน

2 มกราคม ๒๕๕๑ คือวันที่ประชาชนคนไทยทั้งประเทศต้องร่าให้กับ การเด็กรักสุธรรมราถยาของ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้า กัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิ瓦สราชนครินทร์

พระองค์ผู้ทรงเป็นเจ้าฟ้าหญิงที่ทรงงานหนัก ทรงบำเพ็ญพระราชกรณียกิจ มากมายแก่ประเทศชาติ เพื่อแบ่งเบาภาระภาระของพระบาทสมเด็จ พระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี

ซึ่งแม้สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีได้เสด็จสุธรรมราถยาแล้ว สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ก็ยังคงทรงสืบสานพระปณิธานอย่างมุ่งมั่น และ ยังมีอิทธิพลอย่างมากในงานที่ทรงอุปถัมภ์ บางองค์กรทรงก่อตั้งด้วยพระองค์เอง หากมีการรวมแล้ว ไม่น่าเชื่อว่า สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ จะทรงรับ เป็นพระอุปถัมภ์ถึง ๖๓ มูลนิธิ ทั้งด้านการแพทย์ ประวัติศาสตร์ ดนตรี ศิลปะ สังคมศิลป์ ฯลฯ

เฉพาะอย่างยิ่งมูลนิธิอาสาสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ซึ่งย่อ พอ.ส.ว. (Princess Mother's Medical Volunteer - PMMV) ที่ทรงเป็นองค์ ประธานมูลนิธิ โดยมี นายแพทย์ประมุช จันทิมล เป็นเลขานุการมูลนิธิ

กิจการแพทย์นี้ตั้งขึ้นตามพระราชดำริของสมเด็จพระศรีนครินทราบ รมราชชนนี ที่ได้ทรงพิเคราะห์ความยากลำบากของราษฎร ในด้านการ สาธารณสุข ในระหว่างที่ทรงเสด็จพระราชดำเนินทรงเยี่ยมสำรวจราษฎร ชาวแคน ตามจังหวัดชายแดน ตั้งแต่ พ.ศ.๒๕๐๗

โดยหน่วยแพทย์อาสาจะออกปฏิบัติการเฉพาะวันเสาร์-อาทิตย์ ซึ่งเป็น วันหยุดราชการ และไปเข้าถิ่นกับในวันเดียวกัน โดยใช้รถติดต่อเป็น

ยานพาหนะหลัก ในแต่ละหน่วยประกอบด้วย แพทย์ ๒ คน ทันตแพทย์ ๑ คน เภสัชกรหรือพยาบาลที่มีความรู้เรื่องยา ๑ คน พยาบาล ๓ คน และ อาสาสมัครสมบุ ๑ คน ทั้งหมดนี้ อาสาทำงานโดยไม่มีรายได้ตอบแทน มี ภูมิคุณทางจริยธรรมรับราชการอยู่ในจังหวัดนั้นๆ

อาสาสมัคร พอ.ส.ว. ทุกคนจะสวมเสื้อสีเทา กระเบื้องสีเขียว มี เครื่องหมายของหน่วยอาสาสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ซึ่ง ประชาชนจะเรียกว่านามอาสาสมัครเหล่านี้ว่า “หมอมะเปาเตี้ยว”

ด้วยความมุ่งมั่นทั้งใจบำเพ็ญประโยชน์ของอาสาสมัคร พอ.ส.ว.นี้ ว่ากันว่า แม้แต่ผู้ที่มีอุดมการณ์ต่างกันในบางพื้นที่ ยังยกเว้นการทำร้าย “หมอมะเปาเตี้ยว” เลย

ปัจจุบันมีจังหวัดแพทย์อาสาทั้งสิ้น ๕๑ จังหวัด รวมอาสาสมัคร ๔๘,๔๐๒ คน โดยเมื่อครั้งยังทรงมีพระพลานามัยเงินแรง สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ได้เสด็จเยือนจังหวัดแพทย์อาสาค่างๆ อย่างเป็นประจำสม่ำเสมอ โดยใน ระยะหลังทรงโปรดเกล้าฯ ให้สำนักงานสุนัขนักเรียนไทยรุ่นแรกไปแห่งโอลิมปิกวิชาการ ที่เมืองมาเก๊าปัจจุบัน

ทั้งข้างเด็กทรงประทับทั้งในและต่างประเทศ เพื่อบำเพ็ญพระราชกรณียกิจ ทรงส่งเสริมภาพลักษณ์ของประเทศไทย

สมกับเป็นสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา แห่งพระบาท สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ เป็นเจ้าฟ้าหญิงผู้ทรงบำเพ็ญพระราชกรณียกิจมหาศาล อย่างไม่รู้ทักทวงเหนื่อยยากเพื่อความสุขของประชาชนทั่วไป

‘ฉันชอบเป็นครู’

“ฉัน นักวิชาการเรียนภาษาอังกฤษอย่างเดี๋วนี้ไม่พ่อครัว เรียนภาษาฝรั่งเศสหรือภาษาอื่นๆ ด้วย ทรงคนจะได้ ก้าวที่แนบหน้าห่างนานแค่ไหนก็เห็นวิวเดียว หาก มีหน้าห่างหลายๆ นานจะเห็นวิวมากขึ้น เรา มีความคิดกว้างขึ้น คนฝรั่งเศส เขาดีกว่า ถ้าจะเข้าใจเขาได้ก็นั้น ต้องเรียนรู้ภาษาของเขาก่อน”

สมเด็จพระปี่นังເຮືອ ເຂົ້າໜ້າກັບຍານວິວນາ
ກຽມຫລວງນາຮັກວິວສະກິນທີ

อีกหนึ่งพระกรณียกิจที่ทรงงานหนัก ก็คือ การทรงงานด้านการสอน หนังสือแก่นสิศนักศึกษาในช่วงระยะเวลาหนึ่ง ขึ้นเป็นงานที่ทรงโปรดมาก และทรงโปรดมาตั้งแต่เด็กๆ

“...ฉันชอบการสอนหนังสือตั้งแต่เด็กๆ สอนหนด...ชอบสอนหนังสือ เด็กๆ มากเลยคิดว่าจะไป...ฉันจะต้องเป็นครูແน..จะกลับมาเก็บสอน เพราะมันบอกว่า อยู่เฉยๆ ไม่ทำอะไร ควรจะสอนเสียบ้าง แล้วฉันก็ชอบ เป็นครูอยู่แล้ว ที่มีภาษาฝรั่งเศสจะไปสอนเด็กอนุบาลได้อย่างไร ก็ต้อง รุ่ฟๆ เมื่อก็ไปสอนภาระให้ โดยไม่ได้ไปสอนไปสนั่นอะไรเพียงไปพูด กันเขาว่า เขารายกสอนนะ เอาນี้...เคยเรียนสอนที่รุ่ฟฯ” (นิตยสาร พลอยแภมหาฯ ฉบับพิเศษ 72 พรรษา)

นับตั้งแต่ศรีจักลับจากสิศิเชอร์แลนค์มาประทับที่ประเทศไทย ตั้งแต่ ปี พ.ศ.2493 ได้ทรงอุทิศพระองค์เพื่อบำเพ็ญประโยชน์ต่อปวงชนเนื่องมา เริ่มต้นจากการสอนหนังสือแก่นสิศนักศึกษา ณ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ฯลฯ

ระหว่างปี 2512-2527 ทรงสอนพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ซึ่งในฐานะที่ ทรงเป็นหัวหน้าสาขาวิชาภาษาฝรั่งเศส คณะศิลปศาสตร์ ทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจด้วยพระวิริยะอุดมสุขและพระปริชาสามารถ พระองค์ทรงศึกษา ค้นคว้าค่าด้านการสอน สร้างแบบทดสอบความรู้ ทดลองปรับปรุงแก้ไข โครงการ หลักสูตรและแนวการสอน ทรงควบคุมการสอนก่อสอน การ ทดสอบ การสอน และการตรวจข้อสอบ ทรงจัดให้มีการประชุมอาจารย์เพื่อ ด้วยรายงานความก้าวหน้าและผลการสอนเป็นประจำ

ครั้งหนึ่งพระองค์ทรงครั้งสัมภาษณ์การศึกษาภาษาฝรั่งเศส แก่นักศึกษาเอกอัครราชทูตฝรั่งเศสให้เข้าฝ่ามืออย่างใกล้ชิด มีใจความว่า

“เมื่อปักษ์ใต้เรียน ต้องมีกีดขวางคุณภาพในภาษาฝรั่งเศส รู้แล้วต้องเอาไปใช้จริงๆ ไม่ใช่เรียนแล้วก็ทิ้งสูญเปล่าไปโดยไม่ได้ใช้ประโยชน์ ต้องวิเคราะห์ ความต้องการของผู้เรียนว่า เฉลี่ยวลาดพอหรือไม่ มีเวลาพอหรือไม่ ผู้สอน ในสถาบันมีห้องเรียน มีเครื่องมือพอหรือไม่ ครอบครัวพร้อมเพียงใดจะให้ผู้เรียนได้เต็มที่ และสังคม เรียนแล้วเอาไปใช้ประโยชน์อันนั้นให้กับสังคมได้บ้าง”

พระองค์โปรดให้นักศึกษาทุกคนที่มีห้องน้ำห้อง ได้เข้าฝ่ากรอบทุกdamai ให้ ทุกโอกาส และทรงมีพระเมตตาปราบานีเป็นพิเศษแก่นักศึกษาทั้งปีที่ 4 ซึ่ง กำลังจะสำเร็จการศึกษาต้นปริญญาตรีให้มีโอกาสได้เข้าฝ่าใกล้ชิด ทรง สนับสนุนให้มีการโอกาสได้แสดงความสามารถ เช่น จัดการแสดงละคร ภาษาฝรั่งเศส ทดลองประทานเลี้ยงนักศึกษาเหล่านั้นเพื่อประสานความ สนิทสนมเป็นพิเศษ ทรงสนพระทัยและทรงคิดความเพื่อทรงทราบต่อไปว่า

นักศึกษาแต่ละคนได้ออกไปประดิษฐ์ตัวเอง ขณะเดียวกันก็ทรงใส่พระทัยภาคขั้นพระองค์เองในเรื่องการสอน ทรงรักษาความทรงต่อเวลาและกำหนดความหลักสูตร บำเพ็ญพระองค์เป็นแบบอย่างที่คิด

ใน พ.ศ.2519 ทรงลาออกจากตำแหน่งอาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เมื่อจากพระราชกรณียกิจด้านอื่นๆ เพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะการเสด็จฯ ของสมเด็จพระบรมราชชนนีไปเยี่ยมราษฎรและนำหน่วยแพทย์อาสาฯ ไปยังท้องที่ทุรกันดารในจังหวัดค่างฯ ทำให้ไม่สามารถที่จะปฏิบัติราชการในหน้าที่ครุได้อย่างเต็มที่

ทรงให้สัมภาษณ์ถึงสาเหตุการเลิกสอนว่า

"...ฉันต้องสอนวันอังคาร พุธ พฤหัสฯ 3 วัน หรือ 4 วัน แล้วแค่โปรแกรมตัดอย่างไร แต่สุดสัปดาห์ ศุกร์ เสาร์ อาทิตย์ ฉันไปค้างจังหวัดสมทบ สมเด็จพระครรชฯ ท่านเสด็จฯ ออกค้างจังหวัด...ฉันมีของไปที่โรงเรียน..คือเก็นสำหรับเด็กก่อนวันเรียน...ฉันต้องไปก่อนสมเด็จพระครรชฯ 3 ชั่วโมงเพื่ออบรมครุ แล้วเอานักเรียนมาลงให้ครุดูว่าเด็กเล่นกันยังไง ...เสร็จแล้วแม่ต้องไปเมื่องนอกทุก 2 ปี ฉันต้องไปค้าง กลับมาต้องปรับปรุงทำใหม่หมด นั่นจะเหนื่อย ทำอยู่ 2-3 ปี ระหว่างนั้นไม่มีเวลาพักผ่อนเลย เลยเลิกสอนมหาวิทยาลัย"

ถึงอย่างนั้นก็ยังเสด็จสอนในบางวิชาในฐานะอาจารย์พิเศษจนถึง พ.ศ.2525 ถูกหนุ่งไชยศรี ทรงรุณ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม หนึ่งในลูกศิษย์ของสมเด็จ พระเจ้าพี่นางเธอฯ เมื่อครั้งทรงเสด็จสอนที่รุฟลาลงกรณ์

มหาวิทยาลัย ย้อนความหลังให้ฟังว่า "สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ครั้งที่เป็นพระอาจารย์ ทรงเป็นพระอาจารย์ที่คุณมาก เกร่งกับนิสิตทุกคนไม่มีเลือกปฏิบัติเลย"

ด้วยพระปรีญานุภาพประஸการณ์ที่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา ที่ทรงสอนภาษาฝรั่งเศสเป็นเวลานาน จึงทรงคราะห์หนักถึงปัญหาความคืบเนื่องในการเรียนภาษาฝรั่งเศสระดับมัธยมศึกษาและอุดมศึกษา ทรงริเริ่มก่อตั้ง "สมาคมครุฝรั่งเศสแห่งประเทศไทย" ขึ้น เมื่อปี 2520 เพื่อให้เป็นศูนย์กลางการพัฒนาและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ การปรับปรุงวิธีการสอนทั้งระดับมัธยมศึกษาและอุดมศึกษา ผลงานให้การเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสและภาษาอังกฤษคู่กันภาษาฝรั่งเศสในประเทศไทยได้จริงๆ หน้าเป็นสำคัญ

ความร่วมบูรณาภิหารและการอุทิศพระองค์คั่งประจักษ์ ส่งผลให้มหาวิทยาลัยต่างๆ ได้ทูลเกล้าฯ ถวายคุณภูมิปัญญาดีกิตติมศักดิ์ในหลายสาขา และทรงได้รับการเทคุณพระเกียรติจากรัฐบาลและองค์กรต่างประเทศหลายแห่ง ออาทิ รัฐบาลฝรั่งเศส และองค์กรการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ หรือ UNESCO

นอกจากนี้ ทรงได้โดยเสด็จพระบรมราชชนนีไปยังท้องถิ่นทุรกันดาร ทำให้สมเด็จฯ ทรงทราบราบรื่นในคริรินทร์ ทรงมีโอกาสเป็นครุของนักเรียนทุกนายฯ คังที่เคยรับสั่งว่า "โปรดเคืองเล็กมาก" ทรงมีพระประสงค์ที่จะสอนเด็กเล็กมากกว่า

ทั้งนี้ มูลนิธิสมกิจศรีอุดมศึกษาแห่งประเทศไทย (ส.ส.อ.ท.) ในพระอุปถัมภ์ได้ดำเนินงาน โครงการศิริปะประดิษฐ์และศึกษาสอน ทรงรับเป็นผู้นำเบเนฟิซิเชียลของการเรียนการสอนในรูปแบบค่างๆ ไปสานอิทธิพลให้แก่ครุ ทรงทดสอบกับเด็กๆ และทรงคิดความผลโภคคลอต

